

I

(Ανακοινώσεις)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 2ας Ιουνίου 2003

για την καταπολέμηση του στιγματισμού και των διακρίσεων που συνδέονται με τις ψυχικές ασθένειες

(2003/C 141/01)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

1. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ το ψήφισμα του Συμβουλίου, της 18ης Νοεμβρίου 1999, για την προαγωγή της ψυχικής υγείας ⁽¹⁾, το οποίο μεταξύ άλλων, καλεί την Επιτροπή να εξετάσει την ενσωμάτωση των δραστηριοτήτων που αφορούν το θέμα της ψυχικής υγείας στο μελλοντικό πρόγραμμα δράσης για τη δημόσια υγεία, το ψήφισμα του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 2000 σχετικά με τη δράση για τους καθοριστικούς για την υγεία παράγοντες ⁽²⁾, τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2001 σχετικά με κοινοτική στρατηγική για να περιοριστούν οι βλάβες που οφείλονται στην κατανάλωση οινόπνευματος ⁽³⁾ όπου μεταξύ άλλων υπογραμμίζεται η στενή σχέση της κατάχρησης οινόπνευματος με τον κοινωνικό αποκλεισμό και τις ψυχικές ασθένειες, και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 15ης Νοεμβρίου 2001 σχετικά με την αντιμετώπιση των προβλημάτων που σχετίζονται με την ψυχολογική ένταση και την κατάθλιψη ⁽⁴⁾, το οποίο, μεταξύ άλλων, καλεί τα κράτη μέλη να αναλάβουν δράσεις για να βελτιωθεί η γνώση σχετικά με την προαγωγή της ψυχικής υγείας στις υπηρεσίες πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης και στις λοιπές υγειονομικές και κοινωνικές υπηρεσίες·
2. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι το κοινοτικό πρόγραμμα δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων (2001 έως 2006) ⁽⁵⁾ τονίζει μεταξύ άλλων τις ιδιαίτερες ανάγκες των ατόμων με αναπηρίες και την ανάγκη συνδυασμού των μέτρων, ιδίως στους τομείς της νομοθεσίας και της πρακτικής δράσης με στόχο την αλληλοενίσχυσή τους·
3. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι το κοινοτικό πρόγραμμα δράσης για την ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού ⁽⁶⁾ τονίζει ότι τα μέτρα καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού πρέπει να αποβλέπουν στο να δοθεί η δυνατότητα σε κάθε άτομο να αυτοσυντηρείται, με αμειβόμενη απασχόληση ή με άλλο τρόπο και να ενσωματώνεται στην κοινωνία·
4. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι το πρόγραμμα κοινοτικής δράσης στον τομέα της δημόσιας υγείας (2003-2008) ⁽⁷⁾ προορίζεται να συμβάλει, μεταξύ άλλων, στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της ανθρώπινης υγείας κατά τον καθορισμό και την υλοποίηση όλων των κοινοτικών πολιτικών και δραστηριοτήτων, μέσω προώθησης μιας ολοκληρωμένης και διατομεακής στρατηγικής για την υγεία, καθώς και στην αντιμετώπιση των ανισοτήτων στον τομέα της υγείας·
5. ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ τη διεξαγωγή ευρωπαϊκής διάσκεψης με θέμα «Ψυχική ασθένεια και στιγματισμός στην Ευρώπη: αντιμετώπιζοντας τις προκλήσεις της κοινωνικής ενσωμάτωσης και της ισότητας», στην Αθήνα από τις 27 έως τις 29 Μαρτίου 2003, όπου υπογραμμίσθηκε η σημασία της καταπολέμησης του στιγματισμού για τη βελτίωση της ψυχικής υγείας·
6. ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ το ψήφισμα WHA 55.10 της πεντηκοστής πέμπτης παγκόσμιας συνέλευσης για την υγεία που εγκρίθηκε από όλα τα κράτη μέλη, όπου αναγνωρίζεται ότι ο αριθμός των προβλημάτων ψυχικής υγείας είναι πολύ υψηλός και βαινει αυξανόμενος σε παγκόσμιο επίπεδο, ότι τα προβλήματα αυτά προξενούν σημαντικές αναπηρίες, ενισχύουν τον κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού και αυξάνουν τη θνησιμότητα, ότι ο στιγματισμός και οι διακρίσεις είναι προβλήματα μείζονος σημασίας που αποτελούν φραγμό στη θεραπεία, και ότι το ανθρώπινο και οικονομικό κόστος είναι τεράστιο·
7. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι ο συνδεόμενος με την ψυχική ασθένεια στιγματισμός συμβάλλει αρνητικά στην ισότητα και την κοινωνική ένταξη και έχει, συνεπώς, επιπτώσεις στην προστασία της υγείας·
8. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι υπάρχουν αποδείξεις για τη βλαβερή επίπτωση που έχουν ο στιγματισμός και οι διακρίσεις στην πορεία και την έκβαση της ψυχικής νόσου, καθώς και στο επίπεδο και την ποιότητα ζωής των προσώπων που πάσχουν και των οικογενειών τους·
9. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τη σημασία προώθησης αποτελεσματικών δράσεων στο πλαίσιο όλων των σχετικών πολιτικών προκειμένου να ενισχυθεί η κοινωνική ενσωμάτωση και η ισότητα και για να καταπολεμηθούν οι διακρίσεις και ο στιγματισμός·

⁽¹⁾ ΕΕ C 86 της 24.3.2000, σ. 1.⁽²⁾ ΕΕ C 218 της 31.7.2000, σ. 8.⁽³⁾ ΕΕ C 175 της 20.6.2001, σ. 1.⁽⁴⁾ ΕΕ C 6 της 9.1.2002, σ. 1.⁽⁵⁾ ΕΕ L 303 της 2.12.2000, σ. 23.⁽⁶⁾ ΕΕ L 10 της 12.1.2002, σ. 1.⁽⁷⁾ ΕΕ L 271 της 9.10.2002, σ. 1.

10. ΦΡΟΝΕΙ ότι είναι απαραίτητο να καταστούν περισσότερο ευδιάκριτα και αντιληπτά στο κοινό η σημασία της ψυχικής υγείας για όλους, αφενός και αφετέρου, τα προβλήματα που συνδέονται με το στιγματισμό και τις διακρίσεις λόγω ψυχικής ασθένειας·
11. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τη σημασία που έχει, για τη διευκόλυνση της ένταξης και της επανένταξης των ατόμων με ψυχικές ασθένειες στην κοινωνία, η πρόσβαση στην ενδεδειγμένη και αποτελεσματική θεραπεία, η πρόσβαση στην αγορά εργασίας, στην εκπαίδευση και τις άλλες δημόσιες υπηρεσίες·
12. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη
- να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στις επιπτώσεις που έχουν σε όλες τις ηλικιακές ομάδες τα προβλήματα τα σχετικά με το στιγματισμό και τις διακρίσεις λόγω ψυχικής ασθένειας, να εξασφαλίσουν ότι η ύπαρξη αυτών των προβλημάτων αναγνωρίζεται και να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή εν προκειμένω στη μείωση των κινδύνων κοινωνικού αποκλεισμού,
 - να συγκεντρώσουν καλά ποιοτικά δεδομένα σχετικά με την υγεία, τις οικονομικές και τις κοινωνικές συνέπειες του στιγματισμού λόγω ψυχικών ασθενειών,
- να αναλάβουν δράση για την καταπολέμηση του στιγματισμού και την προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης στο πλαίσιο ενεργού εταιρικής σχέσης και διαλόγου με όλους τους φορείς ώστε να ενθαρρυνθεί μια ολοκληρωμένη και συντονισμένη προσέγγιση·
13. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή
- να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην ενεργό συνεργασία στο πλαίσιο όλων των σχετικών κοινοτικών πολιτικών και δράσεων, ειδικότερα δε στις δραστηριότητες που αφορούν την απασχόληση, την αποφυγή διακρίσεων, την κοινωνική προστασία, την εκπαίδευση και την υγεία, προκειμένου να περιορισθούν ο στιγματισμός και οι διακρίσεις που συνδέονται με ψυχικές ασθένειες,
 - να αναλάβει δραστηριότητες προκειμένου να διευκολυνθεί η ανταλλαγή απόψεων και η αμοιβαία άντληση διδαγμάτων στο πλαίσιο των εθνικών πολιτικών για τη διασφάλιση της προστασίας της υγείας των ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας, δίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στην καταπολέμηση του στιγματισμού και των διακρίσεων και προωθώντας την κοινωνική ενσωμάτωση των ατόμων που πάσχουν από ψυχικές ασθένειες.